

Αποψη: Μετά την κατάρρευση του μύθου των εύκολων λύσεων

MIRANTA ΞΑΦΑ*

Η δεύτερη εκλογική νίκη του κ. Τσίπρα μέσα σε έναν χρόνο φαίνεται κατ' αρχάς να διασφαλίζει μία μακρά περίοδο πολιτικής σταθερότητας. Η κυβέρνηση εξασφάλισε ευρεία πλειοψηφία στην κοινωνία και στη Βουλή, ενώ υπάρχει πλέον διακομματική στήριξη για το πρόγραμμα. Μετά την κατάρρευση του μύθου της «υπερήφανης διαπραγμάτευσης» και την πολιτική πανωλεθρία που υπέστη ο ίδιος ο κ. Τσίπρας προσωπικά, κατέρρευσε και ο μύθος των εύκολων λύσεων και των λαϊκίστικων υποσχέσεων. Όμως η κυβέρνηση που ορκίστηκε αυτή την εβδομάδα βρίσκεται αντιμέτωπη με την υποχρέωση να εφαρμόσει τις ριζικές μεταρρυθμίσεις που προβλέπει το τρίτο μνημόνιο στο ασφαλιστικό, στη φορολογία, στο τραπεζικό σύστημα, στην απονομή Δικαιοσύνης, στο Δημόσιο και στο ρυθμιστικό πλαίσιο που διέπει την επιχειρηματικότητα.

Όλα αυτά πρέπει να γίνουν σε σύντομο χρονικό διάστημα από μία κυβέρνηση που αντανάκλα κομματικές ισορροπίες και δεν μοιάζει να διαθέτει τη διαχειριστική ικανότητα και τη βούληση να τα εφαρμόσει. Η υλοποίηση του τρίτου μνημονίου από μια κυβέρνηση που δεν το ενστερνίζεται εμπεριέχει τον κίνδυνο της αποτυχίας και της επανόδου της απειλής του Grexit. Απειρα κομματικά στελέχη και «ημέτεροι» έχουν διοριστεί σε θέσεις-κλειδιά, παρότι κάποιοι από αυτούς έχουν εκφράσει δημόσια την αντίθεσή τους σε πολλά από τα μέτρα που περιλαμβάνονται στο μνημόνιο. Ετσι, ύστερα από έξι μήνες «σκληρής διαπραγμάτευσης», αρχίζει η προσπάθεια να βρεθούν ισοδύναμα για να αποφευχθεί η εφαρμογή επίπονων μεταρρυθμίσεων. Ακούγονται σχέδια για οριζόντιες περικοπές στις συντάξεις πάνω από ένα όριο, από μία κυβέρνηση που είχε ασκήσει δριμύτατη κριτική στις προηγούμενες για αυτό ακριβώς το θέμα. Το μνημόνιο μιλάει για την ανάγκη να ληφθεί υπόψη η «κοινωνική δικαιοσύνη, μεταξύ και εντός των γενεών». Η δικαιοσύνη εντός των γενεών δεν αποκαθίσταται με την ισοπέδωση όλων των συντάξεων προς τα κάτω. Αποκαθίσταται με τα μέτρα που περιλαμβάνονται στο μνημόνιο που ο κ. Τσίπρας υπέγραψε: κατάργηση των εξαιρέσεων, κατάργηση των φόρων υπέρ τρίτων που καταλήγουν στα «ευγενή» ταμεία, ρήτρα μηδενικού ελλείμματος στις επικουρικές συντάξεις, στενότερη σύνδεση μεταξύ εισφορών και παροχών. Ομοιοι όροι συνταξιοδότησης δεν σημαίνει όμοιες συντάξεις για όλους. Αν η κυβέρνηση πιστεύει στην ισονομία, θα πρέπει να ξεκινήσει καταργώντας την επιδότηση του ταμείου της ΔΕΗ με 600 εκ. ευρώ ετησίως από τους φορολογούμενους. Θα πρέπει επίσης να εγκαταλείψει ιδέες που παραμένουν στο τραπέζι, παρότι έχουν ήδη απορριφθεί από την τρόικα, όπως η αύξηση των εργοδοτικών εισφορών, που θα βλάψει τους ανέργους.

Το μνημόνιο που υπέγραψε ο κ. Τσίπρας επιδιώκει την επίτευξη δημοσιονομικής ισορροπίας μέσω αύξησης των φορολογικών βαρών, εντείνοντας την ύφεση που ο

ίδιος προκάλεσε. Η ανάπτυξη που επαγγέλλεται δεν πρόκειται να έρθει αν δεν υλοποιηθούν ταχύτατα οι ιδιωτικοποιήσεις που θα φέρουν νέες επενδύσεις και θα δημιουργήσουν θέσεις εργασίας. Ομως προεκλογικά ο κ. Τσίπρας ανακοίνωνε ότι το νέο ΤΑΙΠΕΔ θα έχει ως στόχο την αξιοποίηση της κρατικής περιουσίας και όχι την άμεση πώλησή της. Μετεκλογικά ο υπουργός Ενέργειας Π. Σκουρλέτης δηλώνει ότι πρέπει να διατηρηθεί ο κρατικός χαρακτήρας της ΔΕΗ, αντίθετα με τις επιταγές του μνημονίου, ενώ στο υπουργείο Ναυτιλίας παραμένει ο κ. Δρίτσας, που είναι αντίθετος με την ιδιωτικοποίηση του λιμένος Πειραιώς. Αν δεν ξεμπλοκαριστούν άμεσα οι ιδιωτικοποιήσεις και δεν μετριαστεί η φορολογία, η ελληνική οικονομία θα μείνει παγιδευμένη σε χαμηλούς ρυθμούς ανάπτυξης και ευημερίας.

Τέλος, το «παράλληλο πρόγραμμα» της κυβέρνησης θυμίζει το «παράλληλο νόμισμα» που σχεδίαζαν ορισμένοι στον ΣΥΡΙΖΑ. Κλείνει το μάτι στους απογοητευμένους ψηφοφόρους του ΣΥΡΙΖΑ, λέγοντας ότι θα αναδιαπραγματευτεί υπέρ των αδυνάτων. Υπόσχεται σταδιακή κατάργηση της έκτακτης εισφοράς και του τέλους επιτηδεύματος, και πολλά άλλα που έρχονται σε αντίθεση με όσα συμφώνησε η κυβέρνηση με τους πιστωτές. Αν εφαρμοστεί παράλληλα με το μνημόνιο, η κυβέρνηση θα κάνει δύο βήματα εμπρός και ένα πίσω. Αυτή είναι συνταγή για συνέχιση της κρίσης. Πρέπει επίσης να εγκαταλειφθούν ιδέες όπως η μεγαλύτερη φορολογική επιβάρυνση των ξένων επενδυτικών προϊόντων σε σχέση με τα ελληνικά, όπως έχει προτείνει ο κ. Αλεξιάδης. Τέτοιες προτάσεις αντιβαίνουν στο ευρωπαϊκό δίκαιο, που προβλέπει την ελεύθερη κίνηση κεφαλαίων, και σίγουρα δεν δίνουν κίνητρο για επιστροφή κεφαλαίων στην Ελλάδα!

Εύχομαι ειλικρινά η δεύτερη κυβέρνηση Τσίπρα να ξεπεράσει τις αριστερές ιδεοληψίες της και να πετύχει. Αν όχι, δεν θα υπάρξει τέταρτο μνημόνιο. Θα υπάρξει επιστροφή στη δραχμή. Καλή επιτυχία!

* Ερευνήτρια του Center for International Governance Innovation και αντιπρόεδρος της ΔΡΑΣΗΣ.